

RECREATIESCHAP

WESTFRIESLAND

Programma- Begroting 2016

RECREATIE

NATUURLIJK

WEST-FRIESLAND

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
Inleiding	3
Leeswijzer	3
Programmaplan	4
Programma 1 – Recreatieterreinen	4
Programma 2 – Recreatieve netwerken	4
Programma 3 – Algemeen beheer en beleid	5
Programma 4 – Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	5
Paragrafen	6
Paragraaf Weerstandsvermogen	6
Paragraaf Bedrijfsvoering	7
Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen	7
Financiële begroting	8
Uitgangspunten bij de begroting	8
Nieuw beleid	8
Meerjarenbegroting	9
Autorisatie	9
Reserves	10

Aan de leden van het Algemeen Bestuur van het Recreatieschap Westfriesland

Grootebroek, 13 april 2015

Onderwerp: Aanbieding Programmabegroting 2016

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

Inleiding

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2016 en meerjarenraming 2017–2020 aan. Zoals u ziet is de begroting anders van opzet. Dit geldt voor zowel de systematiek als de lay-out. Doel hiervan is te voldoen aan de informatiebehoefte van uw bestuur en de gemeenteraden. De programma's in de begroting zijn aangepast en de systematiek rondom de post onvoorzien is gewijzigd. Er is onderscheid gemaakt tussen de post onvoorzien en het begrotingssaldo. Verder zijn de begrotingsbedragen afgerond op 100-tallen.

Aan de gemeenschappelijke regelingen is net als afgelopen jaren geen loon- en prijscompensatie toegekend. Dat betekent dat wij voor 2016 ook de 0-lijn hanteren. Praktisch betekent dit voor het Recreatieschap een bezuinigingsopdracht van € 17.000. In de begroting is deze bezuiniging verwerkt. Enerzijds door kostenbesparing (€ 5.400) en anderzijds door verhoging van inkomsten (€ 11.600).

In 2016 wordt het nieuwe Natuur- en recreatieplan vastgesteld. Dit plan vormt de basis voor het beleid voor de aankomende jaren. Om die reden hebben wij nu geen nieuwe beleidsvoornemens in de meerjarenbegroting opgenomen. Wij stellen voor het eenmalige begrotingssaldo over 2016 van € 99.900 in een nieuw te vormen Reserve uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan te storten.

In de begroting 2016 is alleen extra budget opgenomen voor de baggerproblematiek bij de Vluchthaven Wijdenes en de Koopmanspolder. Dat gaat in totaal om een bedrag van € 16.000. Daarnaast vinden enkele vervangingsinvesteringen plaats.

Hiermee is de begroting 2016 in evenwicht. In de begroting is een bedrag voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 39.800.

Leeswijzer

Na deze korte inleiding treft u allereerst het programmaplan aan. Hier is per programma aangegeven wat wij met dit programma willen bereiken, wat wij hiervoor doen en wat het kost. Vervolgens is een drietal paragrafen opgenomen: Weerstandsvermogen, Bedrijfsvoering en Onderhoud Kapitaalgoederen. Afsluitend treft u de financiële begroting aan. Hierin is ook de meerjarenbegroting opgenomen.

Formeel autoriseert u het Dagelijks bestuur uitgaven te doen overeenkomstig de bedragen opgenomen in de programmabegroting op bladzijde 9. Dit is op programmaniveau.

Dagelijks bestuur Recreatieschap Westfriesland,

De secretaris,
Robert Reus

De voorzitter,
Nico Slagter

Programmaplan

De begroting bevat vier programma's. Het eerste programma betreft de recreatieterreinen en is financieel het groots van omvang. De tweede bevat de verschillende recreatienetwerken. Programma drie beslaat het algemeen beheer en beleid. In dit programma is ook het projectbureau opgenomen. Het laatste programma betreft de algemene dekkingsmiddelen en onvoorziën.

Programma 1 - Recreatieterreinen

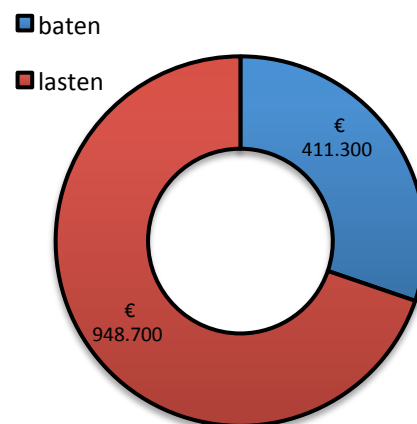
Wat willen wij bereiken?

Het Recreatieschap zet zich in voor aantrekkelijke recreatieterreinen. Voor de eigen inwoners, dicht bij huis, maar ook voor dagjesmensen en verblijfsrecreanten.

Wat doen wij ervoor?

Beheren en onderhouden van de recreatiegebieden. Dit houdt in het onderhoud van de stranden, speel- en ligweiden, park- en speelmeubilair, het onderhoud aan wegen, paden en openbare parkeerterreinen, (toilet)gebouwen, bruggen en steigers, duikers en in- en uitlaatplaatsen voor boten en bagger- en schouwwerkzaamheden in en langs sloten. Ook het beheer van het zwemwater valt hieronder.

Programma 2 - Recreatieve netwerken

Wat willen wij bereiken?

Het Recreatieschap wil recreanten en toeristen een kwalitatieve routenetwerk bieden. Waar ontspannen en actief, veilig kan worden gewandeld gevaren of gefietst.

Wat doen wij ervoor?

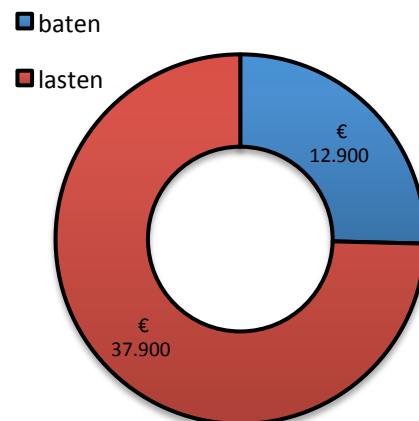
Door het beheren en onderhouden van de bebording van totaal ruim 900 kilometer netwerk. Door het blijven

uitbreiden en ontwikkelen van deze verschillende netwerken. Het betreft de volgende netwerken:

- Wandelnetwerk
- Vaarverbindingen
- Fietsroute netwerk

Het Recreatieschap voert verder het secretariaat van de Beheerstichting Fietsroute-netwerk Noord-Kennemerland en Westfriesland en de uitvoering van deze taken.

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

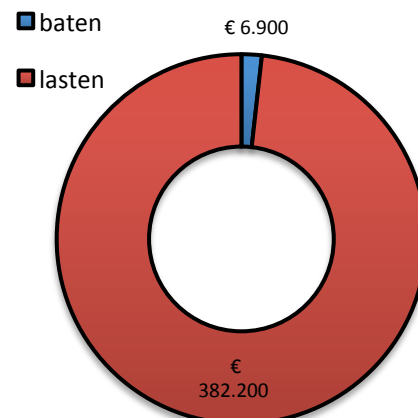

Wat willen wij bereiken?

Het programma algemeen beheer en beleid bevat de algemene bedrijfsvoering en het projectbureau. Het projectbureau stelt het beleid van het Recreatieschap op en voert dit uit.

Wat doen wij ervoor?

Begin 2016 wordt het nieuwe beleidsplan: het 'Natuur- en recreatieplan Westfriesland' vastgesteld. Dit is een actualisatie van het Landschapsplan. Nieuwe projecten voortkomend uit het Natuur- en recreatieplan kunnen ten laste gebracht worden van de Reserve uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan en/of worden opgenomen in de begroting 2017.

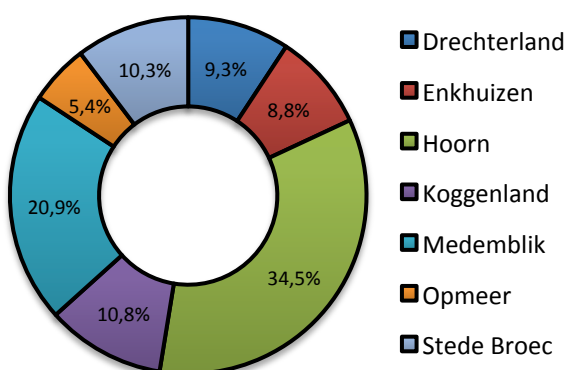
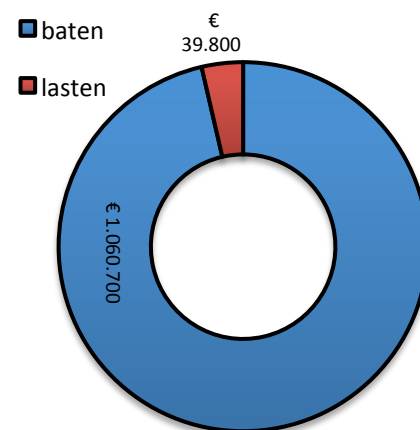
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

De belangrijkste inkomstenbron voor het recreatieschap is de bijdrage per inwoner van de deelnemende gemeenten. Voor de doorberekening aan gemeenten wordt uitgegaan van het voorlopig aantal inwoners per 1 januari 2015: 208.394. De percentuele verdeling van de bijdrage (gelijk aan inwonersaantal) is in de onderstaande figuur weergegeven.

De gemeentelijke bijdragen beslaan 71% van de inkomsten. De overige inkomsten komen voornamelijk van huren en pachten (ca. 23%) en overige inkomsten (6%).

De post onvoorzien is vastgesteld op een bedrag van € 39.800. Dit is gelijk aan het bedrag in 2015. De post onvoorzien is bedoeld voor onvoorziene uitgaven. Het Algemeen bestuur beslist over de inzet van de post onvoorzien.

Paragrafen

In het Besluit Begroting en Verantwoording 2004 wordt bij de begroting een aantal paragrafen voorgeschreven. Voor het Recreatieschap zijn de volgende paragrafen van belang: Paragraaf Weerstandsvermogen, Paragraaf Bedrijfsvoering en de Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf Weerstandsvermogen

Een definitie van weerstandsvermogen is de mate waarin het Recreatieschap in staat is substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Bij beoordeling van het weerstandsvermogen van het Recreatieschap moet de *weerstandscapaciteit* worden gezien in relatie tot mogelijke *risico's*.

Volgens artikel 3.4 van de Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen geldt als richtlijn voor de hoogte van de Algemene reserve van 2,5% van de lasten. Bij zwaarwegende argumenten kan afgeweken worden van dit bedrag. Voor 2016 betekent dit uitgangspunt een bedrag tussen € 35.200 en € 40.000, afhankelijk van het feit of de lasten voor of na bestemming worden genomen. Op 1 januari 2016 bedraagt het geraamde bedrag van de Algemene reserve € 24.300. Dit blijft binnen de gestelde kaders.

De *weerstandscapaciteit* bestaat uit vrij aanwendbare middelen, onbenutte inkomstenbronnen en bezuinigingsmogelijkheden. Hierbij is –voortuitlopend op vaststelling van de jaarstukken 2014- al rekening gehouden met het voorlopige resultaat 2014.

OVERZICHT VRIJ AANWENDBARE MIDDELEN			
Omschrijving	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016
Algemene reserve	56.300	15.900	25.500
Reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	322.600	228.200	228.200
Jaarresultaat	-41.100	9.100	0
Totaal	337.800	253.200	253.700

Het Recreatieschap heeft geen onbenutte inkomstenbronnen zoals bedoeld in de voorschriften.

Hieronder volgt een overzicht met de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. In 2016 zal het risicomanagement verder worden ontwikkeld. De risico's voor 2016 zijn gelijk aan die over 2015.

Omschrijving Risico	Toelichting	Kwalificatie
Arbeidsongeschiktheid personeel	Als een personeelslid ziek is betaalt de werkgever maximaal twee jaar loon. Gezien de omvang van de formatie kunnen sommige werkzaamheden van een langdurig zieke collega moeilijk worden opgevangen door collega's. Inhuur derden is dan noodzakelijk.	Middel
Salaris	In de begroting wordt uitgegaan van een beperkte looncompensatie van 0,5%. De CAO voor 2016 is nog niet vastgesteld. Verhoging van 1% betekent € 4.300.	Laag
Inkoop- en aanbesteding	Het voeren van aanbestedingen vergt zorgvuldigheid. Fouten in de procedure kunnen leiden tot claims. Daarnaast zijn wij voor de kosten afhankelijk van wat de markt aanbiedt via de aanbestedingen. Het is mogelijk dat de werkelijke kosten hoger zijn dan de ramingen. Lager kan ook.	Laag
Juridische procedures	Als het Recreatieschap verwickeld raakt in een juridische procedure zal waarschijnlijk juridische bijstand moeten worden ingekocht.	Laag
Renterisico	Het risico is dat de marktrente hoger uitvalt dan geraamd. Dit kan direct gevolgen hebben voor de exploitatie. Om dit risico te beheersen is beleid opgesteld middels een treasurystatuut.	Laag

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeelsformatie

Bij het Recreatieschap werken 11 personen verdeeld over 8,5 fte. 3,3 fte algemeen beheer, 5,0 fte groenbeheer en 0,2 fte boekhouding. Voor het groenonderhoud wordt een medewerker van WerkSaam ingehuurd. Er werken zeven mannen en vier vrouwen.

Loonkosten

De loonsom bedraagt € 426.300. Dat is gemiddeld € 50.200 per fte. De overige loongerelateerde kosten bedragen € 13.700. Dat is 3,2% van de loonsom.

Voor inhuur derden is een budget beschikbaar van € 29.600. Hiervoor wordt een medewerker van Werksaam ingehuurd.

Facilitaire organisatie

Met ingang van 1 januari 2015 verzorgt de SED-organisatie de facilitaire ondersteuning. Dat betekent dat alle zogenaamde PIOFACH taken (personeel, inkoop, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting) door de SED-organisatie wordt verzorgd. De kosten hiervoor bedragen voor 2016 € 144.200. Voor deze aanbesteding bedroegen de kosten € 202.500.

Ziekteverzuim

De gemiddelde leeftijd van het personeel bedraagt: 47 jaar. Er zijn 5 medewerkers 50 jaar en ouder, waarvan er twee boven de 60 jaar zijn.

Over de afgelopen vijf jaar bedroeg het gemiddelde ziekteverzuimpercentage 7,5%. Door het kleine personeelsbestand heeft een langdurige zieke een grote invloed op het percentage.

Een uitschieter was in 2013 met 12,2%. In 2014 bedroeg het ziekteverzuimpercentage 2,8%.

Wij blijven onverminderd aandacht besteden aan de beheersing van het ziekteverzuim.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Voor toekomstig groot onderhoud van de gebouwen is een voorziening ingesteld. Voor vervangingsinvesteringen met maatschappelijk nut en groot onderhoud in het buitengebied (wegen, riolering, water, bruggen en groen) is een egaliseringsreserve ingesteld. Jaarlijks wordt vanuit de exploitatie in de voorziening en de reserve een bedrag gestort. Hierbij een overzicht van het geraamde verloop van de Voorziening MOP en de Reserve WRWBG.

Overzicht verloop voorziening MOP en reserve WRWBG							
Omschrijving	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Voorziening MOP							
Stand 1 januari	86.000	96.100	60.000	44.000	47.500	43.800	35.900
Vermeerderingen	10.100	10.100	10.100	10.100	10.100	10.100	10.100
Verminderingen	0	46.200	26.100	6.600	13.800	18.000	0
Stand 31 december	96.100	60.000	44.000	47.500	43.800	35.900	46.000
Reserve WRWBG							
Stand 1 januari	122.900	18.000	7.300	13.500	0	6.900	11.700
Vermeerderingen:							
Storting	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Bespaarde rente	5.500	700	300	600	0	300	500
Verminderingen	200.400	101.400	84.100	104.100	83.100	85.500	52.000
Stand 31 december	18.000	7.300	13.500	0	6.900	11.700	50.200

Daarnaast zijn voor 2016 de volgende vervangingsinvesteringen gepland:

Overzicht vervangingsinvesteringen			
Omschrijving	Investering	Afschrijvingstermijn	Kapitaallast
Auto	16.000	10 jaar	2.200
Bladblaasmachine	5.600	5 jaar	1.300
			3.500

Financiële begroting

Uitgangspunten bij de begroting

Conform het regionaal advies van de Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen is er in eerste instantie een indexering van 0,5% op de loonkosten en 1,5% op de prijsgevoelige componenten toegepast. In een bestuurlijk overleg tussen de portefeuillehouders van de gemeenten Alkmaar, Heerhugowaard, Hollands Kroon, Medemblik, Schagen en Hoorn is echter besloten om geen loon- en prijscompensatie toe te kennen aan de gemeenschappelijke regelingen voor de jaren 2016 tot en met 2018. De Westfrieze portefeuillehouders financieën hebben hierover gesproken en hun voorstel is om voor 2016 geen inflatie toe te passen op het bedrag per inwoner. Voor de jaren 2017 en 2018 is nog geen besluit genomen. Uitgangspunt voor hen blijft het adagium "Samen de trap op en samen de trap af". Mocht blijken dat er in de aankomende jaren door de aantrekkende economie weer ruimte dan kan dit ook worden doorvertaald richting de GR-en.

Voor het Recreatieschap betekent het niet doorvoeren van de loon- en prijscompensatie een bedrag van € 17.000. Omdat de loonsom vastligt en de CAO stijgingen doorgevoerd moeten worden en een groot deel van de kosten vastligt in contracten waarop prijscompensatie wordt toegepast betekent dit uitgangspunt een bezuinigingsopdracht.

Om deze bezuiniging te realiseren hebben wij de volgende stappen ondernomen:

- Beëindiging beheer thema fietsroutes (€ 2.200).
- Herziening huurcontract werkschuur (€ 3.200).
- Verhoging pachtsom De Hulk (€ 6.500).
- Huur klimpark Streekbos (€ 5.100).

Bij de opstelling van de programmabegroting 2016 is verder rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

- Besluiten vergaderingen Algemeen Bestuur tot en met april 2015 zijn verwerkt.
- Het bedrag per inwoner blijft gelijk.
- Voor rente op nieuwe investeringen en eigen vermogen is 3,5% gehanteerd.
- Het afschrijvingsbeleid is conform het activabeleid van de centrumgemeente Stede Broec.

Nieuw beleid

Voor 2016 zijn de volgende investeringen en werkzaamheden gepland:

- In verband met het verbod op het gebruik van Roundup, wordt een Rotorkopeg aangeschaft om schelpenpaden onkruidvrij te houden (kosten: € 4.300).
- Het baggeren van de Vluchthaven Wijdenes. Wij hebben formeel de plicht om de haven op diepte te houden. De afgelopen jaren zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om de haven op diepte te houden. Afgesproken is dat het structurele budget gekoppeld wordt aan de plannen van de gemeente Drechterland om tot verdere recreatieve ontwikkeling van de Vluchthaven te komen. Vooruitlopende op deze plannen is in de begroting 2016 hiervoor een bedrag opgenomen. Voor 2016 betekent dit € 10.000. Voor de jaren daarna kunnen de kosten gedekt worden uit de reserve WRWBG waarin voor het jaar 2017 een bedrag van € 50.000 voor het baggeren van de Vluchthaven is opgenomen. Dit kan verspreid worden over de jaren erna. In het Algemeen bestuur van 23 november 2013 is besloten in 2017 de reserve WRWBG te actualiseren.

- Een onderzoek naar de kwantiteit en kwaliteit van de bagger in de Koopmanspolder (kosten € 6.000). Dit onderzoek moet meer duidelijk geven over de kosten voor het baggeren van de zwemkom.
- In 2015 is door ons dagelijks bestuur besloten als pilot het beheer van het zwemwater in de gemeente Hoorn op ons te nemen. Dit vooruitlopende op de te voeren discussie over een uitbreiding van het beheer van het zwemwater in het Natuur- en recreatieplan. Vooruitlopende op de uitkomsten hebben wij voor 2016 een bedrag van € 12.000 opgenomen.

Meerjarenbegroting

In het onderstaande overzicht is de begroting 2016 inclusief de meerjarenbegroting 2017-2020 weergegeven. Tevens zijn de voorlopige cijfers van de jaarrekening 2014 opgenomen en de cijfers van de begroting 2015.

Voor het meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vanaf 2016 geen inflatiecorrectie.
- Inclusief de stortingen in de Voorzieningen MOP en de Reserve WRWBG.
- Nieuwe structurele lasten voor vervangingsinvesteringen worden gedekt door de vrijval van kapitaallasten.
- Vanaf 2017 is de camping Ursemmerplas uit de begroting gehaald in verband met de verkoop van de camping. Dat betekent dat vanaf 2017 de volgende posten zijn vervallen: huursom en de kapitaallasten. De verkoopsom en de kosten voor de afwaardering van de activa zijn niet opgenomen.

Autorisatie

In onderstaande tabel is de programmabegroting 2016 weergegeven. Uw Algemeen bestuur autoriseert het Dagelijks bestuur voor de hier genoemde bedragen over 2016. De voorlopige cijfers jaarrekening 2014 zijn niet in de overzicht overgenomen. Hiervoor verwijzen wij u naar bijlage 1.

Programmabegroting 2016						
Programma Omschrijving	Jaarrekening 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Recreatieterreinen	1.707.900	1.067.400	-640.500	854.800	411.600	-443.200
2 Recreatieve netwerken	99.000	36.600	-62.400	36.500	400	-36.100
3 Algemeen beheer en beleid	610.200	3.600	-606.600	613.300	6.900	-606.400
Algemene dekkingsmidd. en onvoorzien		1.055.300	1.055.300		1.058.700	1.058.700
Resultaat voor bestemming	2.417.100	2.162.900	-254.200	1.504.600	1.477.600	-27.000
Mutaties reserves	273.300	536.600	263.300	90.000	120.700	30.700
Resultaat na bestemming	2.690.400	2.699.500	9.100	1.594.600	1.598.300	3.700

Programma Omschrijving	Begroting 2016			Meerjarenbegroting 2017-2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1 Recreatieterreinen	948.700	411.300	-537.400	775.200	161.300	-613.900
2 Recreatieve netwerken	37.900	12.900	-25.000	37.900	12.900	-25.000
3 Algemeen beheer en beleid	382.200	6.900	-375.300	382.200	6.900	-375.300
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	39.800	1.060.700	1.020.900	39.800	1.060.700	1.020.900
Resultaat voor bestemming	1.408.600	1.491.800	83.200	1.235.100	1.241.800	6.700
Mutaties reserves	189.900	106.700	-83.200	90.000	84.100	-5.900
Resultaat na bestemming	1.598.500	1.598.500	0	1.325.100	1.325.900	800

Reserves

Naast de Algemene reserve en de reserve Wegen, Riolering, Water, Bruggen en Groen (WRWBG) beschikt het Recreatieschap over een reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten en reserves voor de dekking van kapitaallasten. In onderstaande overzicht is het verloop van de reserves in 2016 opgenomen.

Overzicht Reserves 2016				
Omschrijving	1-1-2016	Storting	Onttrekking	31-12-2016
Algemene Reserve	25.500	900	0	26.400
Reserve WRWBG	7.000	90.000	84.000	13.000
Reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	228.200	8.000	0	236.200
BR dekking Kapitaallasten Paviljoen Streekbos	22.900	0	700	22.200
BR dekking Kapitaallasten Ursemmerplas	444.100	0	22.700	421.400
BR Uitvoeringsprogramma Natuur- en recreatieplan	0	99.900	0	99.900
TOTAAL	727.700	198.800	107.400	819.100

1.Vooroever Vlietsingel (59ha); 2.Vooroever Nesbos (15ha); 3.Vooroever Koopmanspolder (20ha); 4.Streekbos (79ha); 5.Vluchthaven Wijdenes (1ha); 6.Ursemmerplas (33ha); 7.De Hulk (61ha); 8.De Leijen (10ha); 9.Uiterdijk (3ha); 10.Egboetswater (31ha); 11.Drachterveld

